

Tevi steidzina un liek
pieņemt lēmumu uzreiz?

Ož pēc shēmas!

**KIBERDROŠĪBAS
EKSELENCES
FONDS
UZŅĒMUMIEM**

Kibernoziedznieki mēģina ielist datoros, telefonos, interneta mākoņos un bankas kontos, lai cilvēku dati un nauda kļūtu par viņējo. Uzņēmumi un iestādes glabā svarīgus datus. Ja šie dati noplūst vai tiek bloķēti, sekas var būt nopietnas.

Kiberdraudi uzņēmumiem un iestādēm

- **Pikšķerēšana (phishing)** – krāpnieciski e-pasti vai ziņas, kas izliekas par banku, kolēģi vai partneri, lai iegūtu paroles vai piekļuvi sistēmām.
- **Izspiedējvīrusi (ransomware)** – bloķē datorus vai failus un pieprasa izpirkuma maksu.
- **Datu noplūdes** – neatļauta piekļuve darbinieku vai klientu datiem.
- **Caura programmatūra** – tā ir novecojusi vai netiek atjaunota un paver durvis uzbrucējiem.
- **Viltus rēķini un krāpniecība** – īpaši bieži vērsti pret iestādēm un uzņēmumiem.

Kā pasargāt uzņēmumus un iestādes no kiberuzbrukumiem?

- **Paroles** – drošas, katram kontam sava. Ieteicams lietot paroli pārvaldniekus un divfaktoru autentifikāciju (2FA).
- **Ierīču aizsargāšana** – bloķē ekrānus, nelieto svešus USB, regulāri atjaunini programmatūru.
- **Rezerves kopijas (backups)** – taisi regulāras datu rezerves kopijas un pārliecinies, ka tās darbojas, jo tas ir vienīgais drošais veids, kā atgūties pēc izspiedējvīrusa uzbrukuma.
- **Drošības politika** – noteikumi, ko visi darbinieki zina un ievēro, skaidras procedūras maksājumu apstrādei, elektroniski parakstītu dokumentu izmantošana.
- **Darbinieku apmācības** – organizē un apmeklē regulāras darbinieku apmācības par kiberdrošību.

Kā rīkoties, ja ir aizdomas par kiberuzbrukumu?

- Ja atver aizdomīgu saiti vai pielikumu – **atvieno datoru** no tīkla.
- **Ziņo** IT speciālistam vai atbildīgajam par kiberdrošību.
- **Apkopo digitālos pierādījumus** – tas palīdzēs saprast, kas notika un ko darīt, lai tas neatkārtotos nākotnē. Sazinies ar **CERT.LV**, viņi izskaidros, kā to pareizi izdarīt.

Noderīgi

CERT.LV padomi, brīdinājumi un bezmaksas pakalpojumi uzņēmumiem/iestādēm, kas ir Nacionālās kiberdrošības likuma subjekti

Financelatvia.eu finanšu drošības ieteikumi

rokasgramata.esidross.lv noderīgi kiberdrošības padomi darbiniekiem un darba devējiem

Dnsmuris.lv bezmaksas drošības rīks aizsardzībai no kiberapdraudējumiem

Ja notikusi **finanšu krāpniecība** – uzreiz operatīvi ziņo savai **bankai**, tad **Valsts policijai**

Ja noticis **kiberdrošības incidents** – sazinies ar **CERT.LV**